

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในประเทศไทยการเจ็บป่วยฉุกเฉินเป็นภาวะวิกฤตของแต่ละคน หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา อาจทำให้เกิดการสูญเสียชีวิต อวัยวะหรือเกิดความบกพร่องในการทำงานของอวัยวะสำคัญได้ การรักษาพยาบาลฉุกเฉินจะไม่เกิดผลดี หากมีความล่าช้า ผู้ป่วยฉุกเฉิน จะเสียโอกาสในการอยู่รอดทุกนาทีที่ผ่านไป และการลำเลียงขนย้ายผู้ป่วยที่ไม่เหมาะสม ทำอันตรายซ้ำเติมแก่ผู้บาดเจ็บ และยังมีหลักฐานที่แน่ชัดว่า การนำส่งโรงพยาบาลที่ไม่เหมาะสม ทำอันตรายซ้ำเติมแก่ผู้ป่วยฉุกเฉินได้อย่างมากอีกด้วย จึงมีความพยายามในการจัดระบบบริการที่เหมาะสม เรื่อยมาตั้งแต่อดีตเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว

สำหรับนโยบายด้านสุขภาพจัดอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านสังคมเป็นหลัก ซึ่งนโยบายด้านสุขภาพดังกล่าวถือได้ว่าเป็นรากฐานของการพัฒนาสุขภาพอนามัย มาตรา 82 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้ระบุว่า “รัฐต้องจัดและส่งเสริมการสาธารณสุขให้ประชาชนได้รับบริการที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพเพียงพอ” และพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน 2551 มาตรา 33 ให้จัดตั้งกองทุนหนึ่งกองทุนเรียกว่า “กองทุนการแพทย์ฉุกเฉิน” มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉิน รวมทั้งอุดหนุนหรือเป็นค่าชดเชย ให้กับผู้ที่ปฏิบัติการ หน่วยปฏิบัติการหรือสถานพยาบาลที่ดำเนินการเกี่ยวกับการแพทย์ฉุกเฉิน ทั้งนี้โดยคำนึงถึงการปฏิบัติการฉุกเฉินในพื้นที่หรือภูมิประเทศที่ไม่มีผู้ปฏิบัติการ หน่วยปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมการมีบทบาทตามความพร้อม ความเหมาะสมและความจำเป็นของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ให้กับองค์กรดังกล่าวเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการการแพทย์ฉุกเฉินในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น (สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ. 2551 : 8)

กระทรวงสาธารณสุขเห็นความสำคัญว่า ประชาชนทุกคนควรมีโอกาสเข้าถึงโรงพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย และโดยเฉพาะในกลุ่มที่เจ็บป่วยฉุกเฉิน จะต้องมียุทธศาสตร์ในพื้นที่ ออกให้การรักษายาบาล ณ จุดเกิดเหตุทันที แต่เนื่องจากทีมบุคลากรทางการแพทย์ขาดแคลน ประกอบกับลักษณะภูมิประเทศ เช่น บ้านของผู้เจ็บป่วยอยู่ห่างไกลโรงพยาบาล ทีมทางการแพทย์ไม่ชำนาญพื้นที่ ทำให้เกิดความล่าช้าในการออกให้บริการ กระทรวงสาธารณสุขโดย

สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน จึงได้จัดให้มีระบบการแพทย์ฉุกเฉินระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเบื้องต้นจากทีมบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมในการให้ความช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยผ่านการขึ้นทะเบียนและได้รับอนุญาตจากสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินเท่านั้น ซึ่งเรียกว่าอาสาสมัครกู้ชีพระดับตำบล เพื่อออกไปให้บริการแก่ประชาชนได้ทันทั่วถึง จากภารกิจดังกล่าวนี้หน่วยงานในส่วนท้องถิ่น ทั้งเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนความร่วมมือต่าง ๆ ในการดำเนินการแก่ทีมอาสาสมัครกู้ชีพระดับตำบลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดให้มีการดำเนินงานด้านหน่วยกู้ชีพขั้นพื้นฐานระดับตำบล เพื่อเป็นบริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน (สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ. 2550 : 7)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่จะต้องดำเนินการ เพื่อความส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าให้ถึงท้องถิ่นทุกด้านรวมทั้งระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ซึ่งภารกิจในงานสาธารณสุขเป็นงานที่มีขอบเขตอย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านการรักษาพยาบาล การควบคุมโรค การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้นอาชีพ ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท ซึ่งในปัจจุบันพบว่าประชาชนมีการเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรงเพิ่มมากขึ้น หรือเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้นจากข้อมูลปี 2550 พบว่าผู้เจ็บป่วยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2,778 คนต่อวัน และผู้ป่วยฉุกเฉินที่ต้องรีบนำส่งโรงพยาบาลทันทีโดยทีมบุคลากรทางการแพทย์ ร้อยละ 20 ของผู้เจ็บป่วยทั้งหมด ซึ่งผู้ป่วยเหล่านี้ถ้าได้รับความช่วยเหลือที่ล่าช้าและไม่ถูกวิธี อาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตหรือบางรายอาการของโรคลุกลาม ทั้งนี้ผู้ป่วยบางรายน่าจะหายได้ง่าย หากได้รับการรักษาทันที โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ท้องที่ห่างไกลจากโรงพยาบาล (สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ. 2551 : 1)

องค์การบริหารส่วนตำบลคำเตยได้ดำเนินการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินแก่ประชาชนตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ตามนโยบายของนายไพศาล เคนจันทร์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย โดยการส่งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่อยู่ในสังกัด เป็นผู้ปฏิบัติงานในการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยมีสำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินจังหวัดนครพนม ทำหน้าที่เป็นหน่วยสนับสนุนการดำเนินงานและบริการจัดการมีศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการโรงพยาบาลนครพนม จังหวัดนครพนม ทำหน้าที่ในการรับแจ้งเหตุการณ์เจ็บป่วยฉุกเฉินจากผู้เจ็บป่วยหรือประชาชนผู้พบเห็น ผ่านหมายเลข 1669 หรือช่องทางอื่น ให้คำแนะนำ การแก้ไขปัญหาเบื้องต้นในภาวะฉุกเฉิน ประสานและสั่งการให้หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินระดับต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ตามกฎเกณฑ์และภายใต้การกำกับดูแลของแพทย์ เพื่อให้ผู้เจ็บป่วยได้รับการดูแลอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง เหมาะสม และได้พยายาม

พัฒนาคุณภาพของการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนทุกคนในเขตพื้นที่ตั้งหน่วยบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน ได้เข้าถึงการให้บริการของสถานพยาบาลที่มีศักยภาพสูง โดยการรับ – ส่ง ของเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน

ปัจจุบันการดำเนินงานในด้านการบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย ได้ตั้งใช้ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดเป็นผู้ปฏิบัติงานในการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินแก่ประชาชนเนื่องจากได้ระงับการส่งใช้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ตามข้อทักท้วงจากหน่วยงานตรวจสอบ กรณีจ่ายเงินค่าตอบแทนให้กับ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)และได้รับข้อร้องเรียนจากประชาชนทั่วไปและผู้ที่ได้รับบริการ เช่น ติดต่อหน่วยบริการได้ยาก ไม่รู้จักหมายเลขโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ไม่รับแจ้งเหตุ รถให้บริการไม่พร้อม จึงทำให้ประชาชนไม่ประทับใจในการบริการ มีการต่อว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องได้รับการตรวจสอบและแก้ไขในเรื่องการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินแก่ประชาชนในพื้นที่ ทำให้ผู้วิจัยในฐานะเป็นหัวหน้าชุดผู้ปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉิน องค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริการการแพทย์ฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นและจากการศึกษาในครั้งนี้ นำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน
3. เพื่อหาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการให้บริการของหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉินองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่ได้รับบริการการแพทย์ฉุกเฉินที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์จากกรอบแนวคิดของสมศักดิ์ ทะนวนรัมย์ (2551) และการดำเนินงานระบบการแพทย์ฉุกเฉินในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ, 2554) มาเป็นแนวทางในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

- 1.1 ด้านบุคลากร
- 1.2 ด้านการให้บริการ
- 1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัย คือ องค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนมจำนวน 18 หมู่บ้าน

3. ขอบเขตระยะเวลา

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัย ระหว่างเดือน ธันวาคม 2556 – กุมภาพันธ์ 2557

4. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 12,347 คน (สำนักทะเบียนอำเภอเมืองนครพนม, 2557)

4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 12,347 คน (ฐานข้อมูลสำนักทะเบียนอำเภอเมืองนครพนม ,2557) โดยใช้สูตร ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane. 1976 : 727) ดังนี้ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 387.44 คน โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 388 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน
2. ตัวแปรตามคือ การปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ได้แก่
 - 2.1 ด้านบุคลากร
 - 2.2 ด้านการให้บริการ
 - 2.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ระดับความคิดเห็น หมายถึง ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย
2. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2552
3. หน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉิน หมายถึง หน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย
4. บุคลากร หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบเหตุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
5. การให้บริการ หมายถึง การให้บริการของหน่วยกู้ชีพฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย
6. วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง รถกู้ชีพ อุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น และช่วยชีวิตฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้รับรู้ถึงปัญหา ข้อเสนอแนะ และได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการนำไปเสนอแนะแก่บุคคลทั่วไป หน่วยงานของรัฐ เอกชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY